

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»

Кафедра освітнього менеджменту та публічного управління

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ,
ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОРГАНІЗАЦІЯ ПОЗАНАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ»**

**для здобувачів освіти І (бакалаврського) рівня
зі спеціальності 014. 029 Середня освіта
(інші мови (корейська, китайська))**

УДК 316+372.14

*Рекомендовано до друку вченою радою Університету Ушинського
(протокол № 10 від 27 лютого 2025 р.)*

Рецензенти:

Корнєшук В. В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології та соціальної роботи Національного університету «Одеська політехніка»;

Галіцян О. А. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки Університету Ушинського

Ручкіна М. М.

Методичні рекомендації до проведення практичних занять, організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Організація позанавчальної роботи»: метод. реком. Одеса : Університет Ушинського, 2025. 52 с.

Методичні рекомендації до проведення практичних занять, організації самостійної роботи з обов'язкової навчальної дисципліни «Організація позанавчальної роботи» містять опис і структуру навчальної дисципліни, зміст самостійної роботи з дисципліни (питання для підготовки до практичних занять, завдання на самостійне опрацювання) за кожною темою. Індивідуально-дослідне завдання, вимоги до його написання. Питання для самоконтролю та додатки.

© Університет Ушинського, 2025

© М. М. Ручкіна

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I. ОПИС ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Вступ	5
2. Опис навчальної дисципліни	8
3. Навчально-тематичний план	9

РОЗДІЛ II. ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ

1. Теоретичні засади позанавчальної роботи	10
Самостійна робота здобувача	
Види навчальної діяльності (практичні та семінарські заняття)	
Рекомендована література	
2. Масові форми організації позанавчальної роботи	12
Самостійна робота здобувача	
Види навчальної діяльності (практичні та семінарські заняття)	
Рекомендована література	
3. Групові форми організації позанавчальної роботи	15
Самостійна робота здобувача	
Види навчальної діяльності (практичні та семінарські заняття)	
Рекомендована література	
4. Технологія проєктної діяльності у позанавчальній роботі	17
Самостійна робота здобувача	
Види навчальної діяльності (практичні та семінарські заняття)	
Рекомендована література	
5. Особливості діяльності позашкільних закладів освіти	19
Самостійна робота здобувача	
Види навчальної діяльності (практичні та семінарські заняття)	
Рекомендована література	
6. Робота з дітьми з особливими потребами у закладах позашкільної освіти	21
Самостійна робота здобувача	
Види навчальної діяльності (практичні та семінарські заняття)	

Рекомендована література

ІНДИВІДУАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ	23
ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ	25
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	27
ДОДАТКИ	29

ВСТУП

Мета навчальної дисципліни «Організація позанавчальної роботи» є формування компетентностей майбутніх педагогічних працівників з питань організації позанавчальної роботи, ознайомлення з формами позанавчальної роботи, з сучасними програмами та методиками організації позанавчальної роботи в закладах освіти.

Очікувані результати вивчення дисципліни

знати:

- науково-понятійний апарат організації позанавчальної роботи, її форми;
- нормативні документи, які регламентують позанавчальну роботу в закладах освіти;
- особливості організації групових та масових форм позанавчальної роботи, формуючи повагу до української національної культури, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві;
- особливості гурткової роботи (класифікація гуртків, складання планів роботи гуртка, ведення документації, складання планів занять для гуртківців);
- форми і методи організації позанавчальної роботи для дітей з особливим потребами, особливості роботи у команді із залученими фахівцями, асистентами вчителя для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами;
- особливості застосування проєктних технологій у позанавчальній роботі, їх різновиди, алгоритм, роботу в команді, ухвалення рішень;
- методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів, використовуючи різні форми поза навчальної роботи;
- завдання, цілі, структуру, напрями роботи закладів позашкільної освіти.

вміти:

- складати план позанавчальної роботи у закладі освіти, враховуючи

моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовуючи різні види та форми позанавчальної роботи;

- складати план роботи гуртка, розробляти заняття для проведення гуртка, вести документацію роботи гуртка;

- організовувати та розробляти плани проведення різних форм позанавчальної роботи (екскурсії, олімпіади, походи, виставки, конкурси, огляди, фестивалі тощо);

- розробляти план проведення класних годин, враховуючи вікові та інші індивідуальні особливості учнів; виконувати обов'язки класного керівника, формуючи спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною;

- застосовувати проєктні технології у позанавчальній роботі, працювати у команді, розробляючи проєкти; ухвалювати ефективні рішення під час розробки проєктів та відповідально ставитись до обов'язків, мотивувати команду до досягнення спільної мети;

- організовувати заняття для дітей з особливими потребами, добирати і використовувати ефективні методики і технології, виховання і розвитку учнів, визначаючи і враховуючи в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів.

Унаслідок досягнення результатів навчання здобувачі вищої освіти в контексті змісту навчальної дисципліни мають опанувати такі компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК 01. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини і громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадського суспільства та необхідність його сталого розвитку.

ЗК 02. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді,

спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК 03. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.

ЗК 04. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети .

ЗК 06. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності:

СК 08. Здатність добирати і використовувати ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів.

СК 12. Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів.

СК 15. Здатність працювати в команді із залученими фахівцями, асистентами вчителя для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами.

СК 16. Здатність організовувати процес виховання учнів, прогнозувати його результати, а також здатність організовувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності позаурочної та позакласної роботи з учнями.

СК 17. Здатність формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною, виконувати обов'язки класного керівника.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, ОПП, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	Статус дисципліни: обов'язкова	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2	Спеціальність: 014. 029 Середня освіта (інші мови (корейська, китайська))	2-й	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання – план роботи гуртка	Освітньо-професійна програма: Середня освіта (Мова і література (корейська, китайська, англійська))	Семестр	
		4-й	
Загальна кількість годин – 90		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2-3	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	14 год.	
		Практичні, семінарські	
		16 год.	
		Лабораторні	
		0 год.	
		Самостійна робота	
		50 год.	
		Індивідуальні завдання:	
10 год.			
		Вид контролю: залік	

Навчально-тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль I. Основи позанавчальної роботи												
Тема 1. Теоретичні засади позанавчальної роботи	11	1	2			8						
Тема 2. Масові форми організації позанавчальної роботи	16	4	4			8						
Тема 3. Групові форми організації позанавчальної роботи	16	4	4			8						
Тема 4. Технологія проектної діяльності у позанавчальній роботі	11	1	2			8						
Разом за змістовим модулем 1	54	10	12			32						
Змістовий модуль II. Позанавчальна діяльність у позашкільних закладах освіти												
Тема 5. Особливості діяльності позашкільних закладів освіти	13	2	2			9						
Тема 6. Робота з дітьми з особливими потребами у закладах позашкільної освіти	13	2	2			9						
Разом за змістовим модулем 2	26	4	4			18						
ІНДЗ	10				10							
Усього:	90	14	16		10	50						

РОЗДІЛ II. ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПОЗАНАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ

Завдання на самостійне опрацювання

1. Занотуйте різні підходи учених до визначення поняття «позанавчальна робота», «позанавчальна діяльність», «позашкільна робота».
2. Ознайомтесь з науковими статтями з питань позанавчальної роботи та визначте її особливості.
3. На основі визначених особливостей сформулюйте власні пропозиції для вдосконалення позанавчальної роботи.

Практичне заняття 1.1.

Тема: Актуальні проблеми позанавчальної роботи у закладах освіти

Мета: ознайомити здобувачів освіти з сучасними підходами, тенденціями та актуальними проблемами позанавчальної роботи у закладах освіти; розвинути вміння аналізувати та оцінювати ефективність позанавчальної діяльності, формувати практичні навички розробки програм позанавчальної роботи, спрямованих на всебічний розвиток особистості здобувачів освіти.

Форма проведення: круглий стіл

Питання для обговорення:

- ✓ завдання позанавчальної роботи;
- ✓ мета та функції позанавчальної роботи;
- ✓ нормативні акти;
- ✓ зміст позанавчальної роботи у закладах освіти;
- ✓ напрями позанавчальної роботи.

Рекомендації щодо підготовки до практичного заняття

1. Опрацюйте теоретичний матеріал теми 1.

2. Проаналізуйте нормативні документи з організації позанавчальної роботи у закладі освіти.

3. Підготуйте власні пропозиції для вдосконалення позанавчальної роботи.

Рекомендована література

1. Ворона Л. Розвиток позашкільної освіти в Україні : огляд наукових джерел. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. № 73. Т. 1, 2020. С. 23-26.

2. Впровадження сучасного змісту позашкільної освіти: підготовка педагогів : методичні рекомендації / укл. В. В. Вербицький, А. В. Корнієнко, В. В. Мачуський. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2020. 144 с.

3. Кашпур Т., Песляк Р. Особливості організації позанавчальної роботи з учнями. URL : http://www.rusnauka.com/13_eisn_2013/pedagogica/2_136577.doc.htm.

4. Костенко Л. Д. Позашкільна освіта України в першій половині ХХ століття. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. № 74. Т. 1., 2021. С. 23-27.

5. Міністерство освіти і науки України : офіційний сайт. URL : <http://www.mon.gov.ua>.

6. Тіхенко Л. В. Позашкільна освіта : теоретичні і практичні аспекти розвитку. Київ, 2017. Книга 1. 272 с.

7. Тіхенко Л., Кречотіна Т., Перепелиця Н. Позашкільна освіта. Київ, 2020. Книга 1. Теоретичні і практичні аспекти розвитку. 270 с.

ТЕМА 2. МАСОВІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЗНАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ

Завдання на самостійне опрацювання

1. Проаналізуйте різні плани позанавчальної роботи, визначте складові.
2. Розгляньте складові плану позанавчальної роботи.

Практичне заняття 2.1.

Тема: Укладання плану позанавчальної роботи у закладі загальної середньої освіти

Мета: сформувати у здобувачів освіти практичні уміння та навички укладання плану позанавчальної роботи у закладі загальної середньої освіти з урахуванням вікових особливостей учнів, освітніх потреб, виховних завдань та сучасних тенденцій у сфері поза навчальної роботи.

Форма проведення: вирішення практичних задач

Питання для обговорення:

- ✓ структура плану позанавчальної роботи;
- ✓ вимоги до плану позанавчальної роботи.

Рекомендації щодо підготовки до практичного заняття

1. Підготувати заходи за різними формами позанавчальної роботи, які будуть зазначені у плані позанавчальної роботи.

Рекомендована література

1. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт.
URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>.

2. Вербицький В. В. Позаурочна та позакласна освітня (неформальна) діяльність в умовах розвитку стратегії виховання України. URL : <https://nenc.gov.ua/wp-content/uploads/2018/02/PPOD.pdf>.

3. Впровадження сучасного змісту позашкільної освіти: підготовка педагогів : методичні рекомендації / укл. В. В. Вербицький, А. В. Корнієнко,

В. В. Мачуський. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2020. 144 с.

4. Литовченко О. В. Виховний потенціал позашкільних навчальних закладів : рівні реалізації виховних можливостей. *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді*. Випуск 14, книга 1. URL : https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/4215/1/24_Lytovchenko.pdf

5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : офіційний сайт URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>.

6. Тіхенко Л. В. Позашкільна освіта : теоретичні і практичні аспекти розвитку. Київ, 2017. Книга 1. 272 с.

7. Тіхенко Л., Кречотіна Т., Перепелиця Н. Позашкільна освіта. Київ, 2020. Книга 1. Теоретичні і практичні аспекти розвитку. 270 с.

Завдання на самостійне опрацювання

1. Вивчити особливості організації масових форм позанавчальної роботи з урахуванням вікових особливостей учнів та освітньо-виховних завдань.

2. Знайти та проаналізувати приклади проведення масових заходів у закладах освіти, звернувши увагу на мету, структуру, методи роботи, засоби комунікації та залучення учасників.

Практичне заняття 2.2.

Тема: Розробка плану проведення заходу (на вибір із масових форм)

Мета: сформувати у здобувачів освіти практичні навички розробки плану проведення масового заходу з урахуванням цільової аудиторії, виховних завдань, сучасних освітніх підходів та методичних вимог; сприяти розвитку творчості, командної роботи та організаційних здібностей.

Форма проведення: вирішення практичних задач

Питання для обговорення:

- ✓ структура плану масового заходу та ключові вимоги до його складання;
- ✓ особливості масових форм позанавчальної роботи.

Рекомендації щодо підготовки до практичного заняття

1. Визначити різновид заходу, його тему.

Рекомендована література

1. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт. URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>.
2. Вербицький В. В. Позаурочна та позакласна освітня (неформальна) діяльність в умовах розвитку стратегії виховання України. URL : <https://nenc.gov.ua/wp-content/uploads/2018/02/PPOD.pdf>.
3. Впровадження сучасного змісту позашкільної освіти: підготовка педагогів : методичні рекомендації / укл. В. В. Вербицький, А. В. Корнієнко, В. В. Мачуський. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2020. 144 с.
4. Кашпур Т., Песляк Р. Особливості організації позанавчальної роботи з учнями. URL : http://www.rusnauka.com/13_EISN_2013/Pedagogica/2_136577.doc.htm.
5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : офіційний сайт URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>.
6. Одеська національна наукова бібліотека : офіційний сайт. URL : <http://odnb.odessa.ua/>.
7. Тіхенко Л., Кречотіна Т., Перепелиця Н. Позашкільна освіта. Київ, 2020. Книга 1. Теоретичні і практичні аспекти розвитку. 270 с.

ТЕМА 3. ГРУПОВІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЗАНАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ.

Завдання на самостійне опрацювання

1. Ознайомитись з літературою та методичними рекомендаціями щодо

аналізу виховного, психологічного та загального аспектів гурткових занять.
Підготувати огляд основних підходів і критеріїв аналізу.

Практичне заняття 3.1.

Тема: Аналіз (виховний, психологічний, загальний) гурткового заняття

Мета: розвинути у здобувачів освіти вміння проводити аналіз гурткових занять (виховний, психологічний, загальний) з метою оцінки їх ефективності, відповідності виховним завданням, віковим та психологічним особливостям учнів; сформувати практичні навички застосування методик аналізу для вдосконалення планування та реалізації гурткової роботи.

Форма проведення: дискусія

Питання для обговорення:

- ✓ підходи та критерії аналізу гурткових занять;
- ✓ психологічні аспекти занять та їх вплив на особистісний розвиток учнів.

Рекомендації щодо підготовки до практичного заняття

1. Підібрати різні підходи до аналізу гурткового заняття.

Рекомендована література

1. Брижак Н. Ю. Методика гурткової та клубної роботи в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах : навч. посіб. Київ : Логос, 2017. 126 с.

2. Вербицький В. В. Позаурочна та позакласна освітня (неформальна) діяльність в умовах розвитку стратегії виховання України. URL : <https://nenc.gov.ua/wp-content/uploads/2018/02/PPOD.pdf>.

3. Методичний путівник керівника гуртка сучасної школи та позашкілля / укладач С. Б. Пітко. Львів : ЛОІППО, 2020. Ч. 2. 79 с.

4. Тіхенко Л., Кречотіна Т., Перепелиця Н. Позашкільна освіта. Київ, 2020. Книга 1. Теоретичні і практичні аспекти розвитку. 270 с.

Завдання на самостійне опрацювання

1. Ознайомитись з видами групових форм позанавчальної роботи.
2. Вивчити та описати приклади успішної реалізації групових форм позанавчальної роботи в сучасних закладах освіти (за матеріалами відкритих джерел).

Практичне заняття 3.2.

Тема: Організація групових форм позанавчальної роботи

Мета: сформувати у здобувачів освіти практичні навички планування та організації групових форм позанавчальної роботи; ознайомити з їх особливостями, методиками та інструментами для залучення учнів до активної участі; розвинути творчий підхід до вибору та реалізації форм роботи з урахуванням виховних завдань і вікових особливостей учасників.

Форма проведення: кейс-стаді

Питання для обговорення:

- ✓ особливості групових форм позанавчальної роботи.

Рекомендації щодо підготовки до практичного заняття

1. Скласти перелік особливостей групових форм позанавчальної роботи.
2. Підготуватися до розв'язання кейсів (додаток А).

Рекомендована література

1. Брижак Н. Ю. Методика гурткової та клубної роботи в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах : навч. посіб. Київ : Логос, 2017. 126 с.

2. Вербицький В. В. Позаурочна та позакласна освітня (неформальна) діяльність в умовах розвитку стратегії виховання України. URL : <https://nenc.gov.ua/wp-content/uploads/2018/02/PPOD.pdf>.

3. Методичний путівник керівника гуртка сучасної школи та позашкілля / укладач С. Б. Пітко. Львів : ЛОІППО, 2020. Ч. 2. 79 с.

4. Тіхенко Л., Кречотіна Т., Перепелиця Н. Позашкільна освіта. Київ, 2020. Книга 1. Теоретичні і практичні аспекти розвитку. 270 с.

ТЕМА 4. ТЕХНОЛОГІЯ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПОЗНАВЧАЛЬНІЙ РОБОТІ.

Завдання на самостійне опрацювання

1. Вивчити основні етапи реалізації проєкту.
2. Проаналізувати вимоги та складові першого етапу проєкту.

Практичне заняття 4.1.

Тема: Розробка першого етапу проєкту на обрану тему

Мета: навчити здобувачів освіти розробляти перший етап проєкту на обрану тему, включаючи формулювання мети, завдань, планування ресурсів та етапів підготовки, щоб забезпечити ефективне досягнення результатів у наступних етапах проєкту.

Форма проведення: АКС

Питання для обговорення:

- ✓ складові першого етапу проєкту (мета, завдання, очікувані результати);
- ✓ аналіз цільової аудиторії проєкту;
- ✓ підготовка першого етапу проєкту та його вплив на успішність усього проєкту.

Рекомендації щодо підготовки до практичного заняття

1. Визначити тему для розробки проєкту.
2. Описати цільову аудиторію проєкту (вік, інтереси, потреби).
3. Скласти список ресурсів (матеріальні, людські, інформаційні),

необхідних для реалізації першого етапу проєкту.

4. Ознайомитись із шаблоном розробки проєкту (додаток Б).

Рекомендована література

1. Барбан М. М., Хаджирадева С. К. Основи управління соціально-педагогічними проєктами : навч. посіб. Одеса : Лерадрук, 2011. 197 с.

2. Довгань Л. Є., Мохонько Г. А., Малик І. П. Управління проєктами. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.

3. Управління інноваційними проєктами : навч. посібник / Уклад. : Н. Н. Пойда-Носик, І. І. Черленяк. Ужгород : Вид-во УжНУ «Говерла», 2017. 360 с.

ТЕМА 5. ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЗАШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Завдання на самостійне опрацювання

1. Виберіть один позашкільний заклад освіти (дитячий будинок творчості, спортивну школу, мистецьку школу тощо) та проаналізуйте його діяльність. Розкрийте основні напрями роботи, методи і форми навчання та виховання, а також роль таких закладів у розвитку особистості дітей.

2. Порівняйте особливості діяльності позашкільних закладів освіти України та іншої країни (наприклад, Європи чи США). Визначте відмінності у підходах до навчання, програмах, фінансуванні та підтримці з боку держави.

Практичне заняття 5.1.

Тема: Діяльність закладів позашкільної освіти, їх особливості

Мета: опанувати основні аспекти діяльності позашкільних закладів освіти, зокрема їх роль у розвитку дітей поза межами загальноосвітнього

навчання, а також здобути практичні навички у розробці програм та організації роботи позашкільних установ.

Форма проведення: круглий стіл

Питання для обговорення:

- ✓ законодавчі акти з питань позашкільних закладів освіти;
- ✓ вплив Законів на якість в позашкільних закладах;
- ✓ різновиди позашкільних закладів освіти, їх структура;
- ✓ особливості організації позашкільної освіти;
- ✓ методи та форми роботи з дітьми в позашкільних установах;
- ✓ особливості діяльності позашкільних закладів освіти України та іншої країни.

Рекомендації щодо підготовки до практичного заняття

1. Підготуйте доповідь, в якій буде розкрито роль позашкільної освіти в розвитку творчих, спортивних та соціальних навичок дітей, зазначаючи, які позашкільні заклади допомагають у розвитку лідерських якостей та формуванні самоідентичності.

2. Запропонуйте програму позашкільної діяльності для дітей середньої школи, зазначаючи розклад занять, опис мети кожної групи занять (наприклад, музика, спорт, наук тощо) та методи роботи з дітьми.

Рекомендована література

1. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт.
URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>.

2. Ворона Л. Розвиток позашкільної освіти в Україні : огляд наукових джерел. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. № 73. Т. 1, 2020. С. 23-26.

3. Костенко Л. Д. Позашкільна освіта України в першій половині ХХ століття. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. № 74. Т. 1., 2021. С. 23-27.

4. Литовченко О. В. Виховний потенціал позашкільних навчальних

закладів : рівні реалізації виховних можливостей. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. Випуск 14, книга 1. URL : https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/4215/1/24_Lytovchenko.pdf

5. Міністерство освіти і науки України : офіційний сайт. URL : <http://www.mon.gov.ua>.

6. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : офіційний сайт URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>.

ТЕМА 6. РОБОТА З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ У ЗАКЛАДАХ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Завдання на самостійне опрацювання

1. Проаналізуйте теоретичні основи інклюзивної освіти на основні підходи до роботи з дітьми з особливими потребами в позашкільних закладах.

Практичне заняття 6.1.

Тема: Проблеми організації позанавчальної роботи для дітей з особливими потребами

Мета: обговорити основні принципи та методи роботи з дітьми з особливими потребами в позашкільних закладах освіти, визначаючи роль інклюзивної освіти у позашкільному вихованні.

Форма проведення: круглий стіл

Питання для обговорення:

- ✓ форми роботи з дітьми з особливими потребами;
- ✓ завдання педагогічних працівників під час роботи з дітьми з особливими потребами;
- ✓ принципи роботи з дітьми з особливими потребами;

- ✓ створення умов для дітей з особливими потребами;
- ✓ методи і техніки, які можуть бути використані для адаптації позашкільних програм для дітей з особливими потребами;
- ✓ труднощі та виклики, які виникають в роботі з дітьми з особливими потребами у позанавчальній роботі, шляхи їх подолання;
- ✓ роль підтримки з боку батьків та суспільства у створенні інклюзивного середовища для дітей.

Рекомендації щодо підготовки до практичного заняття

1. Підготуйте доповідь, в якій буде представлено аналіз програми або методики, що використовується у позашкільних закладах освіти для роботи з дітьми з особливими потребами. Схарактеризуйте основні підходи, цілі, форми та методи роботи. Визначте, які особливості має програма порівняно зі стандартними програмами.

Рекомендована література

1. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт. URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>.
2. Колупаєва А. А., Таранченко О. М. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі : навч.-метод. посіб. Харків : Ранок, 2019. 304 с.
3. Міністерство освіти і науки України : офіційний сайт. URL : <http://www.mon.gov.ua>.
4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : офіційний сайт URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>.
5. Одеська національна наукова бібліотека : офіційний сайт. URL : <http://odnb.odessa.ua/>.

ІНДИВІДУАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

На виконання індивідуально-дослідного завдання здобувачам вищої освіти відводиться 10 годин.

Завдання: розробити план роботи гуртка будь-якого напрямку за вибором.

Структурні компоненти плану: пояснювальна записка, мета, завдання гуртка, дидактичні принципи, навчально-тематичний план, зміст програми (розписані заняття, форми, компетенції, об'єкт праці, обладнання та ін.), прогнозовані результати, рекомендована література.

Заповнити шаблони журналу ведення гуртка (додаток В).

Оцінювання ІНДЗ

Вид роботи	Бали	Критерії
Індивідуальне навчально-дослідне завдання - <i>план роботи гуртка</i>	1-2	План роботи гуртка розроблений частково. Є лише навчально-тематичний план.
	3-4	План роботи гуртка розроблений. Наявна пояснювальна записка, мета, завдання гуртка. Не представлені дидактичні принципи. Є навчально-тематичний план. Зміст програми наявний частково. Не представлені прогнозовані результати і рекомендована література.
	5-6	План роботи гуртка відповідає вимогам і структурі. Наявна пояснювальна записка, мета, завдання гуртка. Представлені дидактичні принципи. Є розписаний навчально-тематичний план. Зміст програми розписано частково. Не представлені прогнозовані результати і рекомендована література.

	7-8	План роботи гуртка відповідає вимогам і структурі. Наявна пояснювальна записка, мета, завдання гуртка. Представлені дидактичні принципи. Є розписаний навчально-тематичний план. Зміст програми розписано повністю. Не представлені прогнозовані результати і рекомендована література.
	9-10	План роботи гуртка відповідає вимогам і структурі. Наявна пояснювальна записка, мета, завдання гуртка. Представлені дидактичні принципи. Є розписаний навчально-тематичний план. Зміст програми розписано повністю (розписані заняття, форми, компетенції, об'єкт праці, обладнання та ін.). Представлені прогнозовані результати і рекомендована література.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Яке місце позанавчальної роботи в системі освіти?
2. У чому полягає мета позанавчальної роботи?
3. Назвіть основні принципи організації позанавчальної роботи.
4. Які особливості позанавчальної роботи в загальноосвітніх закладах?
5. Як позанавчальна робота сприяє розвитку особистості учнів?
6. Які основні види масових заходів використовуються в позанавчальній роботі?
7. У чому полягають переваги та недоліки масових форм роботи?
8. Які кроки потрібно здійснити для організації масового заходу?
9. Як оцінити ефективність масових форм позанавчальної роботи?
10. Яку роль відіграють масові заходи у формуванні соціальних навичок у дітей?
11. Що таке групова форма позанавчальної роботи?
12. Як організувати ефективну роботу в групі?
13. Які методи роботи можна використовувати в груповій позанавчальній діяльності?
14. У чому різниця між груповою та індивідуальною роботою?
15. Наведіть приклади успішних групових заходів.
16. Що таке проєктна діяльність і яка її мета?
17. Які основні етапи реалізації проєкту в позанавчальній роботі?
18. Яку роль відіграє вчитель у процесі проєктної діяльності?
19. Як оцінюється результативність проєкту?
20. Наведіть приклади проєктів, які можна реалізувати в позанавчальній роботі.
21. Які функції виконують позашкільні заклади освіти?
22. Назвіть основні напрями діяльності позашкільних установ.
23. Як позашкільні заклади освіти сприяють розвитку творчих здібностей дітей?
24. У чому полягають особливості організації роботи з різними

віковими категоріями?

25. Які проблеми виникають у діяльності позашкільних закладів і як їх вирішувати?

26. Які особливості організації роботи з дітьми з особливими освітніми потребами?

27. Як адаптувати програми позанавчальної роботи для дітей з особливими потребами?

28. Які методи та технології можна використовувати для інтеграції дітей з особливими потребами у колектив?

29. Як оцінюється ефективність роботи з дітьми з особливими потребами?

30. Наведіть приклади успішних проєктів або заходів для дітей з особливими потребами.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Ворона Л. Розвиток позашкільної освіти в Україні : огляд наукових джерел. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. № 73. Т. 1, 2020. С. 23-26.

2. Костенко Л. Д. Позашкільна освіта України в першій половині ХХ століття. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. № 74. Т. 1., 2021. С. 23-27.

3. Литовченко О. В. Виховний потенціал позашкільних навчальних закладів : рівні реалізації виховних можливостей. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. Випуск 14, книга 1. URL : https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/4215/1/24_Lytovchenko.pdf

4. Методичний путівник керівника гуртка сучасної школи та позашкільця / укладач С. Б. Пітко. Львів : ЛОІППО, 2019. Ч. 1. 35 с.

5. Методичний путівник керівника гуртка сучасної школи та позашкільця / укладач С. Б. Пітко. Львів : ЛОІППО, 2020. Ч. 2. 79 с.

6. Тіхенко Л., Крекотіна Т., Перепелиця Н. Позашкільна освіта. Київ, 2020. Книга 1. Теоретичні і практичні аспекти розвитку. 270 с.

Допоміжна література

4. Барбан М. М., Хаджирадєва С. К. Основи управління соціально-педагогічними проектами : навч. посіб. Одеса : Лерадрук, 2011. 197 с.

5. Брижак Н. Ю. Методика гурткової та клубної роботи в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах : навч. посіб. Київ : Логос, 2017. 126 с.

6. Вербицький В. В. Позаурочна та позакласна освітня (неформальна) діяльність в умовах розвитку стратегії виховання України. URL : <https://nenc.gov.ua/wp-content/uploads/2018/02/PPOD.pdf>.

7. Впровадження сучасного змісту позашкільної освіти: підготовка педагогів : методичні рекомендації / укл. В. В. Вербицький, А. В. Корнієнко,

В. В. Мачуський. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2020. 144 с.

8. Довгань Л. Є., Мохонько Г. А., Малик І. П. Управління проектами. К. : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.

9. Кашпур Т., Песляк Р. Особливості організації позанавчальної роботи з учнями. URL : http://www.rusnauka.com/13_EISN_2013/Pedagogica/2_136577.doc.htm.

10. Колупаєва А. А., Таранченко О. М. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі : навч.-метод. посіб. Харків : Ранок, 2019. 304 с.

11. Моцак С. Роль та місце позаурочної роботи з предмету в сучасній шкільній історичній освіті. *Теорія та методика навчання суспільних дисциплін* : наук.-пед. журнал. 2018. № 1 (6). . С. 62-66.

12. Тіхенко Л. В. Позашкільна освіта : теоретичні і практичні аспекти розвитку. Київ, 2017. Книга 1. 272 с.

13. Управління інноваційними проектами: навч. посібник / Уклад.: Н. Н. Пойда-Носик, І. І. Черленяк. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2017. 360 с.

Інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки України : офіційний сайт. URL : <http://www.mon.gov.ua>.

2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : офіційний сайт URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>.

3. Одеська національна наукова бібліотека : офіційний сайт. URL : <http://odnb.odessa.ua/>.

4. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт. URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>.

Розв'язання кейсів

Кейс 1.

У закладі загальної середньої освіти №132 функціонують 5 гуртків, з яких: 1 спортивний, 1 хореографічний, 1 гри на музичних інструментах, 1 вокальний, 1 шахмат. На ім'я директора школи Трусової К.А. надійшла скарга, що заняття гуртків не проводяться за графіком, а також керівник спортивної секції Іван Андрійович вимагає підписувати журнал з техніки безпеки. Батьки проти таких підписів, пояснюючи це тим, що керівник гуртка має нести відповідальність за їх дітей, оскільки вони надали йому довідки про стан здоров'я дітей.

Завдання:

Напишіть план дій керівника закладу освіти.

Вкажіть чи потрібно провести певну просвітницьку роботу з батьками, якщо так, то як?

Чи повинен керівник гуртка вести журнал з техніки безпеки?

Кейс 2.

У закладі освіти заступник з виховної роботи Інна Олегівна за планом перевіряла роботу гуртків. У результаті перевірки виявлено, що керівник гуртка Олена Петрівна немає плану роботи гуртка та конспектів занять гуртка. Рішенням адміністрації закладу керівнику гуртка було винесено догану. Керівник гуртка Олена Петрівна не погоджується з цим, зазначаючи, що з 13 жовтня протягом 3 тижнів була на лікарняному і лише 2 тижні тому як вийшла на роботу.

Завдання:

Вкажіть чи правильно вчинив заступник директора?

Запропонуйте свої варіанти вирішення даної проблеми.

Чи є порушення у роботі керівника гуртка? Які?

Кейс 3.

До керівника закладу Демешко Ольги Миколаївни звернувся вчитель фізичної культури Тимофій Васильович з проханням відкрити у закладі освіти спортивну секцію, оскільки є бажаючі діти відвідувати таку секцію. Керівник закладу відмовив учителю фізкультури, пояснивши це тим, що за кількістю класів у закладі має бути 2 ставки на гуртки і вони вже розподілені і працюють.

Тимофій Васильович обурився відповіддю, оскільки вважає, що це можна зробити і сказав директору, що взагалі гуртки у закладі освіти майже не працюють, що ця робота організована погано. На основі цього у керівника і вчителя фізкультури виник конфлікт.

Завдання:

Напишіть план дій керівника закладу освіти щодо виходу із конфліктної ситуації.

Чи правомірним було рішення керівника відмовити у відкритті спортивної секції?

Чи потрібно керівнику закладу здійснити перевірку роботи гуртків?

Кейс 4.

Батьки учнів, які відвідують гурток «Творча майстерня» поскаржилися класному керівнику, що на заняттях гуртка не дотримуються техніки безпеки, інструктажі не проводяться і за розповідями дітей на заняттях немає дисципліни. Класний керівник був здивований, оскільки керівник гуртка Марина Олексіївна у колективі має авторитет як відповідальний та компетентний педагог. Саме тому класний керівник не відреагував на скаргу. Через місяць ті ж самі батьки вже звернулися до керівника закладу освіти Тамари Петрівни знову зі скаргою. Також керівнику було повідомлено, що класний керівник знає і ніяких мір не прийняв.

Завдання:

Вкажіть як мають бути дії керівника закладу освіти у даній ситуації?

Чи винен класний керівник у тому, що сталося?

Напишіть алгоритм розв'язання даної ситуації.

Кейс 5.

Заклад загальної середньої освіти хоче провести щорічний фестиваль талантів, щоб учні могли продемонструвати свої здібності та розкрити творчий потенціал. Однак підготовка цього заходу потребує часу, ресурсів і координації між учнями, вчителями та адміністрацією. У школі також є учні з різними потребами, наприклад, учні з обмеженими можливостями.

Завдання:

- 1. Розробити план фестивалю талантів, що включатиме такі аспекти, як сцена, технічне забезпечення, освітлення та звук.*
- 2. Визначити, які ресурси потрібні для проведення заходу та створити бюджет.*
- 3. Обговорити, як можна залучити різних учнів, включаючи тих, хто має обмежені можливості до участі у фестивалі.*
- 4. Скласти план роботи для команди організаторів (волонтери серед учнів, вчителі-куратори, технічні працівники).*
- 5. Які заходи безпеки потрібно передбачити, щоб забезпечити безпечний захід для всіх учасників?*

Кейс 6.

Учні та батьки звернулися до адміністрації школи з проханням організувати клуб іноземних мов, де учні могли б вдосконалювати свої мовні навички та спілкуватися з носіями мови. Школа зацікавлена в підтримці ініціативи, але потрібно продумати, як організувати клуб та які формати роботи обрати, щоб зацікавити учнів різного віку.

Завдання:

- 1. Розробити структуру та графік роботи клубу іноземних мов.*
- 2. Визначити потенційні формати заходів (розмовні клуби, кіноклуби, ігрові вечори, обговорення з носіями мови).*
- 3. Розробити план залучення носіїв іноземних мов для проведення зустрічей з учнями.*

4. *Створити рекламну кампанію для заохочення учнів до участі у клубі.*
5. *Які труднощі можуть виникнути при організації клубу, і як їх подолати?*

Кейс 7.

У закладі освіти планується проведення спортивного турніру з футболу між класами. Такий захід допоможе учням покращити командні навички та фізичну підготовку, але організація турніру вимагає чіткої координації, розподілу обов'язків та забезпечення безпеки учнів. Потрібно також врахувати, як заохотити учнів різних рівнів фізичної підготовки до участі.

Завдання:

1. *Розробити план проведення спортивного турніру, що включатиме розклад матчів, систему нагород та призів для учасників.*
2. *Визначити, які правила безпеки необхідно запровадити для запобігання травмам.*
3. *Запропонувати стратегію залучення всіх учнів до участі у турнірі, включаючи тих, хто не грає у футбол (наприклад, створення команд підтримки або надання інших ролей).*

Кейс 8.

Деякі учні закладу освіти висловили інтерес до науки і технологій, і адміністрація вирішила створити клуб STEM (науки, технології, інженерія, математика), щоб розвивати цей інтерес. Проте керівництво закладу освіти стикається з питанням, як організувати цікавий і змістовний навчальний процес у межах клубу, щоб він відповідав різним рівням підготовки учнів і був практично орієнтованим.

Завдання:

1. *Розробити програму роботи клубу STEM на кілька місяців, що включатиме практичні експерименти, участь у конкурсах і роботу над проєктами.*
2. *Запропонувати, як можна забезпечити участь у клубі учнів різного віку та рівня знань, щоб кожен учень міг знайти для себе цікаві заняття.*

3. Підготувати список необхідного обладнання для роботи клубу, а також обговорити, як залучити спонсорів для придбання дорогого обладнання.

Кейс 9.

У регіональному Центрі творчості дітей та юнацтва кількість учасників поступово зменшується. Причиною називають застарілі методи навчання, які не відповідають сучасним інтересам дітей. Центр має можливість отримати фінансування для модернізації одного з напрямів діяльності, але потрібен чіткий план.

Завдання:

1. Визначте, який із напрямів (творчість, спорт, IT, наука) найперспективніший для оновлення.

2. Розробіть інноваційний формат занять (наприклад, інтерактивні майстер-класи, STEM-лабораторії, VR-технології).

3. Підготуйте план впровадження, включаючи навчання викладачів і популяризацію напряму серед дітей та батьків.

Кейс 10.

У місцевому позашкільному закладі до участі у гуртках прагнуть долучитися діти з особливими освітніми потребами. Проте в закладі немає досвіду роботи з такими дітьми, відповідної інфраструктури чи підготовленого персоналу.

Завдання:

1. Оцініть, які зміни потрібно внести в організацію роботи закладу, щоб створити інклюзивне середовище.

2. Розробіть програму навчання для викладачів, спрямовану на роботу з дітьми з ООП.

3. Запропонуйте варіанти адаптації матеріально-технічної бази (спеціальне обладнання, доступність приміщень).

4. Підготуйте план комунікації з батьками дітей з ООП для залучення їх до співпраці.

Кейс 11.

Заклад позашкільної освіти помічає, що більшість дітей і батьків мало знають про його діяльність. Проблемою є недостатня рекламна активність, особливо у соціальних мережах.

Завдання:

1. Розробіть медіа-план для закладу, спрямований на популяризацію його гуртків.

2. Запропонуйте формат проведення відкритих днів чи онлайн-презентацій закладу.

Кейс 12.

Позашкільний заклад хоче створити новий напрям роботи, присвячений екології. Проте серед викладачів немає фахівців із цієї галузі, а в бюджеті не передбачено коштів для запуску нового напрямку.

Завдання:

1. Розробіть концепцію екологічного клубу для дітей, що включатиме практичні заняття, екскурсії та участь у проектах.

2. Запропонуйте способи залучення зовнішніх експертів або партнерів для запуску напрямку.

3. Підготуйте бюджет і план пошуку ресурсів для запуску програми.

Кейс 13.

У закладі загальної середньої освіти №132 функціонують 5 гуртків, з яких: 1 спортивний, 1 хореографічний, 1 гри на музичних інструментах, 1 вокальний, 1 шахмат. На ім'я директора школи Трусової К.А. надійшла скарга, що заняття гуртків не проводяться за графіком, а також керівник спортивної секції Іван Андрійович вимагає підписувати журнал з техніки безпеки. Батьки проти таких підписів, пояснюючи це тим, що керівник гуртка має нести відповідальність за їх дітей, оскільки вони надали йому довідки про стан здоров'я дітей.

Завдання:

1. Напишіть план дій керівника закладу освіти.

2. Вкажіть чи потрібно провести певну просвітницьку роботу з батьками, якщо так, то як?

3. Чи повинен керівник гуртка вести журнал з техніки безпеки?

Кейс 14.

У закладі освіти заступник з виховної роботи Інна Олегівна за планом перевіряла роботу гуртків. У результаті перевірки виявлено, що керівник гуртка Олена Петрівна немає плану роботи гуртка та конспектів занять гуртка. Рішенням адміністрації закладу керівнику гуртка було винесено догану. Керівник гуртка Олена Петрівна не погоджується з цим, зазначаючи, що з 13 жовтня протягом 3 тижнів була на лікарняному і лише 2 тижні тому як вийшла на роботу.

Завдання:

1. Вкажіть чи правильно вчинив заступник директора?

2. Запропонуйте свої варіанти вирішення даної проблеми.

3. Чи є порушення у роботі керівника гуртка? Які?

Шаблон розробки проекту

Назва закладу

ПРОЄКТ

« »

Розробник: ПІБ, місце навчання

Зміст

1. Опис
2. Проектний аналіз
3. Обмеження проекту
4. Цілі
5. Структурний план
6. Пакети робочих завдань
7. Організаційна схема проекту:
  - Ролі в проекті
  - Функціональна діаграма
8. Аналіз оточення проекту
9. Календарний план проекту:
  - План-графік проекту
  - 10. План проектних витрат.

1. Короткий опис

Назва проекту	
Бюджет проекту	
База реалізації проекту	
Керівник проекту	

Ідея і концепція проекту

Обґрунтувати актуальність проекту:

- існуюча проблема;
- модель – «як є» (статистичні дані, результати моніторингу, досліджень тощо);
- модель – «як буде»;
- технічне завдання (що необхідно зробити для моделі «як буде?»);
- унікальність проекту.

2. Проектний аналіз

Технічний аналіз –.

Організаційний аналіз:

організаційний стан –

географічний –

часовий –

правовий –

політичний –

адміністративний –

Фінансовий (ресурсний) аналіз –

Економічний аналіз –

Соціальний аналіз –

Екологічний аналіз (за потребою) –

Кожний вид аналізу представити одним-двома реченнями.

3. Обмеження проєкту

Часові –

предпроектна фаза –

післяпроектна фаза –

За змістом –

Основні завдання досягнення проєкту:

- 1.
- 2.

Соціальна галузь – .

4. Цілі

Головна мета – .

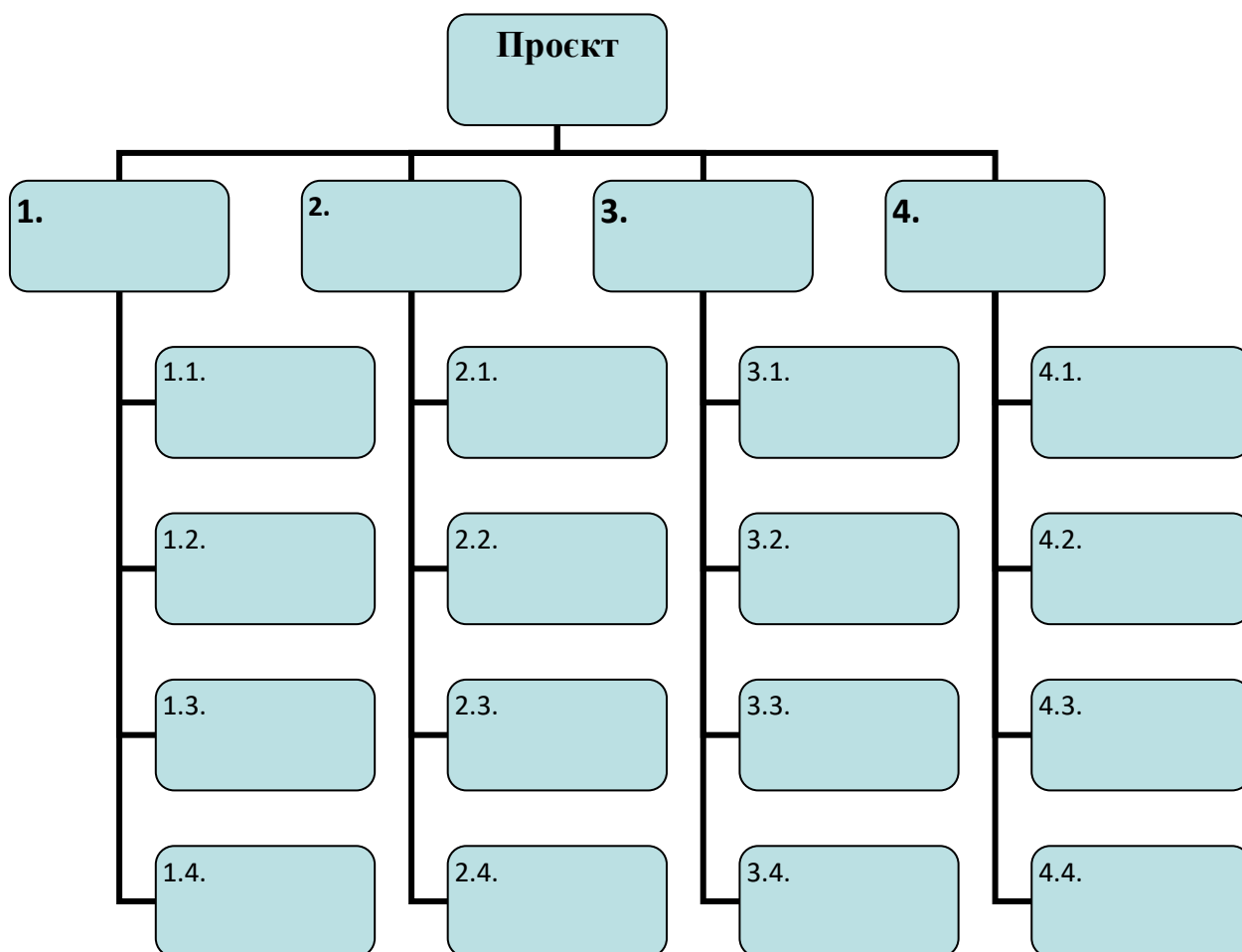
Додаткові цілі:

- 1.
- 2.

«Не цілі»:

- 1.
- 2.

5. Структурний план

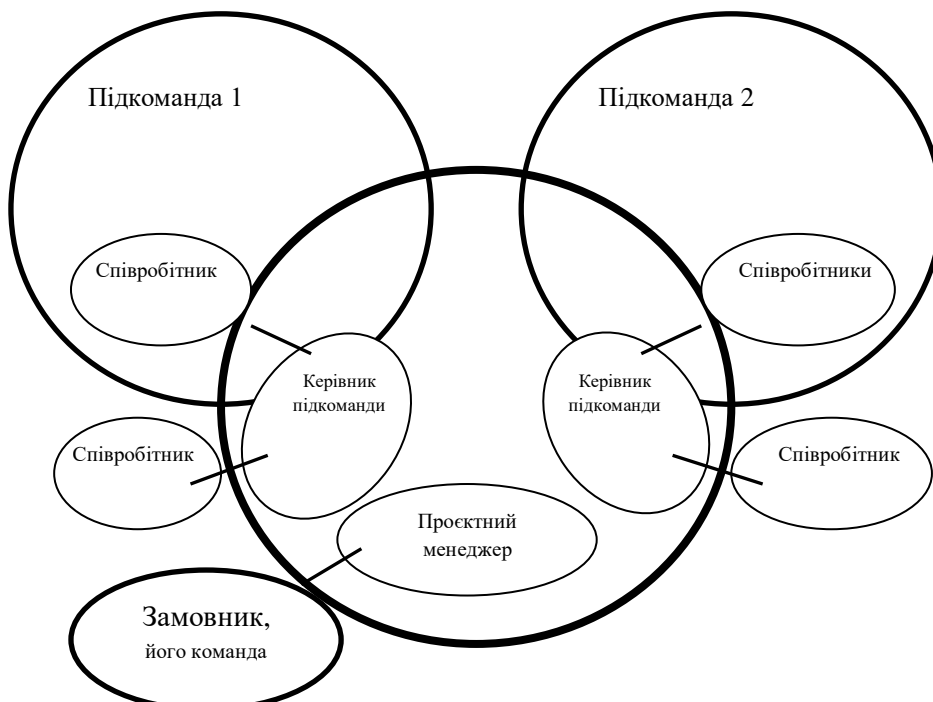
6. Робочий пакет завдань

Код пакету:	
Назва пакету:	
Зміст пакету:	• • •
До змісту не відноситься:	• • •
Результат:	• • •
Тривалість:	
Ресурси:	
Витрати:	
Пакет доручено:	

Робочі пакети розробляються до кожної складової етапів у структурному плані.

7. Організаційна схема проекту

Запропонована схема є прикладом. Для кожного проекту створюється окрема схема.

<i>Опис ролей у проєкті</i>		
Роль	Очікування (що він повинен виконувати у проєкті)	ПІБ
Замовник	...	Іванов Ігор Петрович
Проектний менеджер	...	Петров Віктор Іванович
Член команди	...	
Член команди	...	
Член команди	...	
Співробітник підкоманди 1	...	
Співробітник підкоманди 1	...	
Співробітник підкоманди 2	...	
Співробітник підкоманди 2	...	

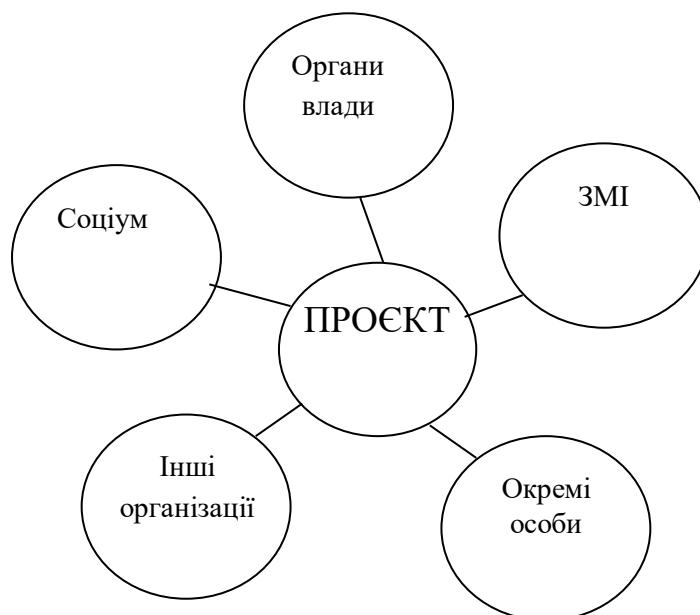
Функціональна діаграма:

№ РП	Завдання	ПІБ	Роль у проєкті																		

- Р – РІШЕННЯ – ухвалює остаточне рішення
- В – ВИКОНАННЯ – відповідальний за виконання завдання
- У – УЧАСТЬ – бере участь у виконанні завдання
- І – ІНФОРМАЦІЯ – кого необхідно проінформувати

8. Аналіз оточення проекту

Запропонована схема є прикладом. Для кожного проекту створюється окрема схема.

Умовні позначки:

+	- позитивний вплив
-	- негативний вплив
○	- ніякого впливу

Заходи щодо подолання негативного впливу оточення

ОТОЧЕННЯ	ВПЛИВ / ВІДНОШЕННЯ		ЗАХОДИ
	«+»	«-»	
Органи влади	+		
ЗМІ	+		
Окремі особи		-	
Інші організації	+		
Соціум		-	
...			

9. Календарний план проєкту

№ РП	Завдання	Тривалість, дні	Дата початку	Дата кінця	Резерв, дні
		3	14.09	16.09	1
		2	17.09	18.09	0

Журнал гуртка

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Ж У Р Н А Л

ПЛАНУВАННЯ ТА ОБЛІКУ РОБОТИ

(назва гуртка)

(назва установи)

(місто, район, область)

на 20 ____ / 20 ____ навчальний рік

Керівник гуртка _____

ВКАЗІВКИ **до ведення журналу**

Журнал планування та обліку роботи гуртка (об'єднання) є державним обліковим фінансовим документом, ведення якого обов'язкове для кожного керівника гуртка.

Журнал розрахований на навчальний рік і ведеться у кожному гуртку окремо.

Усі записи в журналі повинні вестись регулярно, чітко та охайно.

Плани навчально-виховної роботи гуртка на перше, друге півріччя навчального року і на період літніх канікул можуть складатися керівником гуртка на основі програм гуртка, затверджених Міністерством освіти і науки

України чи педагогічною радою закладу освіти, де працює гурток.

Керівник гуртка складає список його членів та заповнює відповідні графи. У випадку зміни складу гуртка ті, що вибули, відмічаються записом “вибув”, нові гуртківці вносяться у список членів гуртка із зазначенням дати прибуття.

Керівник гуртка систематично у дні та години занять перевіряє наявність членів гуртка та відмічає відсутніх літерою “н”, хворих “хв” у графі, що відповідає даті заняття.

У журналі виділяються окремі сторінки (“Облік відвідування”, “Облік роботи гуртка”) для виконання комплексного навчального плану гуртка (основний предмет, дизайн, обчислювальна техніка, фотосправа і т. ін.).

Керівник гуртка проводить інструктаж з техніки безпеки та відмічає в журналі короткий зміст цих занять на стор. 28-29.

Вказівки до ведення журналу є примірними, вони можуть змінюватися у відповідності до профілю закладу освіти.

Контроль за правильністю ведення журналу здійснює адміністрація закладу освіти.

Журнал зберігається в канцелярії закладу освіти.

Облік відвідування

№	Місяць, число											
	Прізвище та ім'я											

ОБЛІК РОБОТИ ГУРТКА

№	Дата	Короткий зміст заняття	Тривалість заняття	Підпис керівника гуртка

